

ZÁMER KOMPLEXNEJ
OBNOVY NÁRODNEJ
KULTÚRNEJ PAMIATKY

**OBNOVA KAŠTIEĽSKEHO PARKU V
STUPAVE**

BSK, 2021

Obsah

1	Identifikačné údaje kultúrnej pamiatky.....	2
2	Majetkovoprávne údaje o kultúrnej pamiatke.....	2
3	Plánované budúce využitie pamiatky	2
4	Navrhované aktivity revitalizácie národnej kultúrnej pamiatky	3
4.1	Revitalizácia parkovej zelene.....	3
4.1.1	Inventarizácia drevín	3
4.1.2	Údržba drevín	3
4.1.3	Koncepcia zelene	3
4.1.4	Druhovú skladbu a výsadbu drevín.....	3
4.1.5	Trávnaté plochy	3
4.2	Terénne úpravy	3
4.3	Revitalizácia vodných tokov a ochrana mokradných spoločenstiev	4
4.4	Rekonštrukcia a dobudovanie technickej infraštruktúry	4
4.4.1	Rekonštrukcia oplotení.....	4
4.4.2	Obnova a úprava komunikácií	4
4.4.3	Rekonštrukcia a dobudovanie osvetlenia.....	4
4.4.4	Modernizácia inžinierskych sietí.....	4
4.4.5	Zdroj vody na zalievanie, vodozádržné opatrenia.....	4
4.4.6	Odstránenie technických prvkov	4
4.5	Oddychovo-rekreačné priestory a aktivity	4
4.5.1	Vybudovanie odpočívadla	4
4.5.2	Vybudovanie priestoru pre exteriérové kultúrno-spoločenské aktivity.....	4
4.6	Obnova mobiliáru a vybavenia parku, zaujímavosti parku	4
4.6.1	Osadenie lavičiek, odpadkových košov a prvkov drobnej architektúry	4
4.6.2	Rekonštrukcia jazierka.....	5
4.6.3	Rekonštrukcia vodopádu.....	5
4.6.4	Rekonštrukcia kamenných/betónových mostíkov nad Stupavským potokom a jeho prítokom	5
4.6.5	Mostíky na Stupavskom potoku	5
4.6.6	Kamenné prvky.....	5
4.6.7	Umiestnenie informačných tabúl /popisov na náučnom chodníku,	5
4.6.8	Osadenie prvkov pre podporu biodiverzity.....	5

1 IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE KULTÚRNEJ PAMIATKY

Pamiatka: Park (kaštieľ s areálom)
ČÚZPF: 540/2
Okres: Malacky
Obec: Stupava
Katastrálne územie: Stupava

2 MAJETKOVOPRÁVNE ÚDAJE O KULTÚRNEJ PAMIATKE

Predkladaný zámer rieši obnovu časti národnej kultúrnej pamiatky s názvom „Park“, Hlavná ul., Stupava, ktorá je evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu evidovaný ako národná kultúrna pamiatka pod č. 540/2 pod názvom „Park“.

Územie je vymedzené tzv. Veľkým parkom a pozemkami s parc. č. 725/1, 726/1, 729/2, 730/1, 768/1, 48, 727 a 728, ktoré majú rôznych vlastníkov.

Parcely a vlastníci:

725/1	- Bratislavský samosprávny kraj, Sabinovská 16, 820 05 Bratislava
726/1	- Bratislavský samosprávny kraj, Sabinovská 16, 820 05 Bratislava
729/2	- Bratislavský samosprávny kraj, Sabinovská 16, 820 05 Bratislava
730/1	- Bratislavský samosprávny kraj, Sabinovská 16, 820 05 Bratislava
768/1	- Mesto Stupava, Hlavná 1/24, 900 31 Stupava
48	- Neexistuje záznam o vlastníkoch
727	- Slovenská republika
728	- Slovenská republika

3 PLÁNOVANÉ BUDÚCE VYUŽITIE PAMIATKY

Zámerom obnovy je uchovanie pamiatkových hodnôt parku, t. j. revitalizácia historickej zelene a vytvorenie potrebnej infraštruktúry pre posilnenie funkcie verejného priestranstva a začlenenie parku do širších zámerov v území s cieľom rozvoja cestovného ruchu.

Obnovený park vidíme aj ako miesto pre kultúru, ktorá bude svojim obsahom vhodne dopĺňať parkový priestor a prinavrátí mu rozmer, aký poznáme z jeho histórie. Do budúcnosti sa tak v parku počíta s organizovaním príležitostných exteriérových kultúrno-spoločenských podujatí, zameraných na najrôznejšie vekové skupiny. Park ponúka možnosť aj na realizáciu statických environmentálno-vzdelávacích náučných panelov.

V poslednom rade má byť obnovený park aj zónou aktívneho oddychu a rekreácie.

Dôležitým bodom prínosu parku je zabezpečovanie adaptačných opatrení na negatívne dôsledky zapríčinených klimatickou zmenou. Vegetácia v parku bude vytvárať mikroklimaticky „ostrov“ v priestore, ktorý bude poskytovať tieň a pridružené ochladzovanie dotknutého okolia parku.

4 NAVRHOVANÉ AKTIVITY REVITALIZÁCIE NÁRODNEJ KULTÚRNEJ PAMIATKY

Pri obnove areálu národnej kultúrnej pamiatky pôjde predovšetkým o nasledovné aktivity:

4.1 Revitalizácia parkovej zelene

4.1.1 Inventarizácia drevín

- Zhodnotenie dendrometrických údajov, zhodnotenie zdravotného stavu drevín, určenie spoločenskej hodnoty drevín, návrh ošetrovania a údržby drevín, perspektíva drevín, etapizácia výrubov,
- označenie stromov arboštítkami pre uľahčenie identifikácie stromov a ich údržby.

4.1.2 Údržba drevín

- minimalizácia výrubov, preferovanie ošetrovania a údržby drevín,
- výrub drevín s ťažkým poškodením,
- odstránenie invázných druhov drevín,
- odstránenie neperspektívnych drevín, ktoré nie sú v súlade s koncepciou zelene parku,
- ošetrovanie drevín s imelom a brečtanom,
- úprava vybraných odumretých stromov alebo jedincov s ťažkým poškodením do formy torz, v súlade s legislatívou,
- údržba drevín (orezy a údržba podľa arboristických štandardov)
- ochrana a ošetrovanie senescentných stromov.

4.1.3 Koncepcia zelene

- rekonštrukcia pôvodného výrazu priestoru na báze zásad utvárania prírodno-krajinárskeho parku, s dôrazom na striedanie presne vymedzených plôch vysokej zelene a voľných priestranstiev,
- obnova pôvodných priehľadov a pohľadov na kaštieľ bez väčších zásahov do terajšej kompozície parku,
- výrub suchých a chorých neperspektívnych drevín, prehustené porasty, obnova optimálneho druhového zloženia, zvýšenie zdravotnej a estetickej hodnoty drevín,
- doplnenie sortimentu autochtónnych krov v obvodovej zeleni,
- obnova kostrových prestarnutých drevín.

4.1.4 Druhovú skladbu a výsadbu drevín

- druhová skladba – doplnenie domácich kostrových drevín, najmä v obvodovej zeleni,
- výsadba drevín, ktoré sú historicky spojené so stupavským parkom,
- preferovanie výsadby dlhovekých kostrových drevín.

4.1.5 Trávnaté plochy

- revitalizácia trávnatých plôch vo forme lúčnych porastov, podpora bylinných spoločenstiev.

4.2 Terénne úpravy

- Odstránenie železnej rúry a tehál zo zeme pri drevenej pergole,

- terénne úpravy na trávnatých plochách– vyrovnanie vyjazdených koľají.

4.3 Revitalizácia vodných tokov a ochrana mokradných spoločenstiev

- revitalizácia vodných tokov s minimálnymi zásahmi do vodného režimu,
- zachovanie mokrade slepého ramena a nekosených plôch v rámci podpory biodiverzity, informačná tabuľa.

4.4 Rekonštrukcia a dobudovanie technickej infraštruktúry

4.4.1 Rekonštrukcia oplotenia

- oprava oplotenia,
- úprava kovového oplotenia na Hlavnej ulici pri platanoch z dôvodu ochrany kmeňov stromov.

4.4.2 Obnova a úprava komunikácií

- Obnova a úprava komunikačnej siete.

4.4.3 Rekonštrukcia a dobudovanie osvetlenia

- rekonštrukcia a dobudovanie osvetlenia.

4.4.4 Modernizácia inžinierskych sietí

- rekonštrukcia relevantných inžinierskych sietí, vrátane prípravy kamerového systému.

4.4.5 Zdroj vody na zalievanie, vodozádržné opatrenia

- zabezpečenie vodného zdroja na zalievanie nových aj existujúcich výsadiel,
- vodozádržné opatrenia.

4.4.6 Odstránenie technických prvkov

- odstránenie pergoly,
- odstránenie schodov v SV časti parku.

4.5 Oddychovo-rekreačné priestory a aktivity

4.5.1 Vybudovanie odpočívadla

- vybudovanie nepriechodného odpočívadla z prírodných materiálov, dizajnovovo jednoduchého čistého tvaru, ktoré bude mať charakter kludového miesta, vo forme altánku,

4.5.2 Vybudovanie priestoru pre exteriérové kultúrno-spoločenské aktivity

- vybudovanie priestoru pre exteriérové kultúrno-spoločenské aktivity,

4.6 Obnova mobiliáru a vybavenia parku, zaujímavosti parku

4.6.1 Osadenie lavičiek, odpadkových košov a prvkov drobnej architektúry

- osadenie lavičiek,
- osadenie odpadkových košov,
- osadenie prvkov drobnej architektúry.

4.6.2 Rekonštrukcia jazierka

- vyčistenie dna od nánosov,
- rekonštrukcia brehovej konštrukcie jazierka a ostrova,
- obnova domčeka pre labute na ostrove jazierka,
- čiastočné vyčistenie ostrova od náletových a invázných drevín.

4.6.3 Rekonštrukcia vodopádu

- rekonštrukcia opevnenia brehov a stabilizácia svahov vodopádu,
- obnova cestičky ponad vodopád resp. k vyhladke nad vodopádom,
- odstránenie nežiaducich drevín v stenách a svahoch vodopádu.

4.6.4 Rekonštrukcia kamenných/betónových mostíkov nad Stupavským potokom a jeho prítokom

- stabilizácia a obnova mostíkov.

4.6.5 Drevené mostíky na Stupavskom potoku

- sanácia mostíkov.

4.6.6 Kamenné prvky

- Premiestnenie voľne ležiacich kamenných prvkov – lapidárium,
- reštaurovanie niektorých čiastočne poškodených kamenných prvkov.

4.6.7 Umiestnenie informačných tabúl /popisov na náučnom chodníku,

- informačné tabule k parku, orientačné mapy,
- vybudovanie náučného chodníka s infopanelmi (História parku, Dreviny parku, Rastliny parku, Živočíšstvo parku,...).

4.6.8 Osadenie prvkov pre podporu biodiverzity

- Osadenie prvkov pre podporu biodiverzity - prvky poskytnú statický bod pre sledovanie prírody – environmentálny aspekt Stupavského parku:
 - V parku budú umiestnené na drevinách drevené búbky zvlášť pre vtáky a zvlášť pre netopiere. Búbky budú atrahovať vtáky a netopiere do parku a tým zvyšovať ich populáciu v priestore. Prospešnosť prítomnosti živočíchov v parku sa bude odzrkadľovať v predáci nežiadúceho hmyzu (napr. komáre, vošky, a pod.),
 - V okrajovej časti parku budú osadené aj „hmyzie hotely“ a ježovníky. Taktiež z drevene hmoty po výrube stromov budú vytvorené kopy, ktoré budú vytvárať úkryt pre živočíchov. Miesta budú vybrané tak, aby esteticky nenarúšali park.